

LÄÄNE MAAKONNA SPORDI ARENGUKAVA 2013-2020

Kinnitatud Lääne Maakonna Spordiliit Läänemaa üldkogu poolt 19. aprillil 2013

Sisukord

1.SISSEJUHATUS.....	2
2. Hetkeolukorra kirjeldus ja analüüs.....	4
3. Spordivaldkonna visioon aastaks 2020	10
4. Spordivaldkonna arengu eesmärgid on:	10
5. Arengukava tegevuskava.....	13
6. Koostööpartnerid.....	13
7. Tulemuste mõõtmine, hindamine ja arengukava läbivaatamise kord	14

1.SISSEJUHATUS

Sport on rahvusliku kultuuri lahutamatu osa. Sportimine ja liikumisharrastus on inimeste vaimse ja kehalise tegevuse oluline osa, mis annab elujõudu ja tugevdab tervist. Mida tervem on inimene, seda tugevam on riik. Sportliku eluviisi tunnustamine ja propageerimine väärtustab inimese tervist kui riigi tähtsaimat ressursi. Enamik inimesi tegeleb spordiga regulaarselt. Sport loob väärtusi, nagu meeskonnavaim, solidaarsus, sallivus ja aus mäng. Need väärtused soodustavad ka isiklikku arengut ja rahulolu. Sport soodustab kodanike aktiivset osalust ühiskonnas ning edendab seeläbi kodanikuaktiivsust.

Spordil on tohtu võime inimesi ühendada ja jõuda kõigi inimesteni vaatamata nende vanusele või sotsiaalsele päritolule. Suurem osa sporditegevusest on amatöörspord. Elukutseline sport on kasvava tähtsusega ning mõjutab samaväärselt spordi ühiskondlikku rolli. Kodanike tervise parendamisele lisaks on spordil ka hariduslik mõõde ning sotsiaalne, kultuuriline ja meelelahutuslik roll.

Majandusedule vaatamata on Eesti probleemideks jäänud vähene sündimus, rahva kehvad tervisenäitajad, kuritegevus noorte hulgas, suurenenud narkomaanide arv jm. Kõik see nõuab senisest suuremat tähelepanu sportlikule tegevusele, mis võimaldab tõsta inimeste heaolu ja elukvaliteeti. Samas kohustab see riiki ja omavalitsusi panustama rohkem ressursse spordiks ja liikumisharrastuseks vajalike tingimuste loomiseks.

Inimeste ulatuslik kaasamine sporti ja liikumisharrastusse on kompleksne ülesanne, mille lahendamise edukus sõltub nii objektiivsetest tingimustest, nagu spordirajatised, treeningvahendid, organisatsiooniline süsteem kui ka subjektiivsetest teguritest, milleks on inimeste hoiakud ja sportimise väärtuslikud aspektid.

Eestis lasub sporditöö peamiselt kolmandal sektoril – spordiklubidel ja teistel mittetulundusühingutel. Neid toetab avalik sektor ning täiendab erasektor oma sporditeenuste pakkumisega. Täna ses olukorras ja inimeste praeguse elatusaseme juures on avaliku sektori materiaalne ja õiguslik tugi spordi ja liikumisharrastuse levikule määrava tähtsusega.

Lääne maakonna spordi arengukava on Läänemaa arengustrateegiat toetav dokument, mille tulemuseks on maakonna tegevussuunad ja plaanid aastateks 2013-2017 ning spordivaldkonna arengu visioon aastani 2020. Antud arengukava eesmärk on sporditööle paremate eelduste loomine, spordivaldkonna arengu tagamine ning spordiliidu rolli tugevdamine maakonnas.

Arengukava eesmärgiks on kujundada ühtset nägemust spordist ja sellele toetuvat tasakaalustatud spordielu korraldamist ja arendamist.

Arengukavas sisalduv on suunatud spordivaldkonna edendamisele Läänemaal. Arengukavas esitatud ülesanded ja tegevused on hea juhendmaterjal kõikidele Läänemaal sporditööga tegelevatele asutustele ja organisatsioonidele. Arengukava subjektideks võib pidada Läänemaa omavalitsusi, spordiliitu, Lääne Maavalitsus ja spordiklubisid.

Arengukava tegevuskava on koostatud perioodiks 2013-2020 ja kuulub iga-aastaselt ülevaatamisele, mille käigus hinnatakse aasta jooksul saavutatud tulemusi ning tehakse vajalikud parandused ja täiendused järgmiste aastate tegevus- ja ajakavas.

Arengukava erinevates osades on kirjeldatud hetkeolukorda, toodud välja spordivaldkonna tugevused; kirja on pandud peamised spordivaldkonna arenguvajadused ja probleemid, püstitatud on visioon aastaks 2020, koostatud tegevuskava eesmärkide saavutamiseks aastate lõikes 2013-2015, loetletud peamised koostööpartnerid, käsitletud tulemuste läbivaatamise ja arengukava uuendamise korda.

Arengukava koostamisel on aluseks võetud Lääne maakonna kohalike omavalitsuste arengukavad, Spordiseadus, Liikumisharrastuse riiklik arengukava 2011-2014 ja muud spordi valdkonda puudutavad seadusaktid. Spordivaldkonda arendatakse koostöös teiste maakonna sektorarengu-kavadega (noorsootöö, tervisedenduse, sotsiaaltöö, turismi jt arengukavadega).

Arengukava koostamise töögruppi kuulusid:

Varje Paaliste – Läänemaa Omavalitsuste Liit, Oru abivallavanem;

Tiit Koel – Läänemaa Omavalitsuste Liidu tegevjuht;

Peeter Kallas – SK Nõva, spordiliidu juhatuse liige;

Enn Kerge – Martna PK ja Taebla Gümnaasiumi õpetaja, spordiliidu president;

Lauri Lilleoks – spordiliidu juhatuse liige;

Rein Kruusmaa – Risti vallavanem;

Leelo Paju – HLA kehalise kasvatusõpetaja (ainesektsiooni eestvedaja);

Mati Kallemets, Lääne Maavalitsuse maaelu peaspetsialist, spordiliidu juhatuse liige;

Janar Sõber – Lihula Gümnaasiumi direktor, spordiliidu juhatuse liige, KSL juhatuse liige,

Erkki Lass- HG kehalise kasvatusõpetaja, spordikooli treener, spordiliidu juhatuse liige;

Kadi Paaliste - Läänemaa Arenduskeskus, Oru SC spordiklubi;
Riho Erismaa – Läänemaa Omavalitsuste Liit, Lihula vallavanem;
Aare Lauren – Kullamaa Vallavalitsus;
Virve Tauts – Nõva Kooli direktor;
Ülle Lass - Lääne Maakonna Spordiliit Läänela peasekretär.

Arengukavas kasutatakse järgmisi lühendeid:

KOV – kohalik omavalitsus
LOVL – Läänemaa Omavalitsuste Liit
MV – Maavalitsus
IKT – infokommunikatsiooni tehnoloogia
SN - spordinõukogu
MTÜ – mittetulundusühing
SA – Sihtasutus
SL – spordiliit

2. Hetkeolukorra kirjeldus ja analüüs

2.1.Lääne maakonna statistilised andmed

Läänemaa pindala on 2394 km², see on 5,3 % Eesti territooriumist. Rahvastikuregistri andmetel elab Lääne maakonnas 01.12.2012 seisuga on 26 643 inimest, neist maakonnakeskuses Haapsalus 11 078 inimest.

Maakonnas on 12 omavalitsusüksust, 1 linn ja 11 valda. 7-26-aastaseid noori on Läänemaal umbes 6866 , so umbes 22% maakonna elanikkonnast.

2.2.Spordivaldkonna hetkeolukorra kirjeldus

Positiivne trend Läänemaa spordivaldkonnas on terviseteadlikkuse kasv - maakonna elanike hulgas on 35% liikumisharrastusega tegelejaid. Samaaegselt on täheldatav suurenev elanike ootus uute teenuste, sportimistingimuste, kvalifitseeritud spetsialistide, kombineeritud tervise teenuste jmt järele. Lähiaastate kitsaskohaks saab elanike arvu vähenemisega kaasnev probleem – spordiehitiste ülalpidamiskulude katmine.

Spordikorraldus

Sporti korraldavad ja edendavad riik, kohaliku omavalitsuse üksused ja spordiorganisatsioonid kogu rahva kehalise ja vaimse vormi, sportliku eluviisi, samuti noorte sportliku eneseteostuse eesmärgil.

Maakondlikul tasandil teostab riiklikku spordipoliitikat Lääne maavalitsus. Lääne Maavalitsuse juurde moodustatud Spordinõukogu koordineerib ja seirab maakonna spordi arengukava tegevust, teeb maavanemale ettepanekuid harrastusspordi riiklike vahendite jaotuse kohta. Spordinõukogu töökorra kinnitab maavanem.

Maakonna arenduskoda on maavanema juurde moodustatud nõuandva õigusega organ maakonda puudutavate regionaalpoliitiliste otsuste tegemiseks ning oluliste kohalike majandus- ja sotsiaalpartnerite kaasamiseks. Arenduskoja tegevuse eesmärk on laiapõhjalise osaluse tagamine maakonna arendustegevuse kavandamisel ja korraldamisel. Eri valdkondade kohta ülevaate saamiseks ning informatsiooni pidevaks aktualiseerimiseks on arenduskoja koosseisus kümme teemakoda (ka sport).

Spordiliikumise üheks aluseks on koostöö ja rollide jaotus avaliku sektori- riigi ja kohaliku omavalitsuse institutsioonide ning vabatahtliku sektori – spordiorganisatsioonide vahel. Lihtsalt seletades on riigi ja kohaliku omavalitsuse ülesandeks tingimuste ja eelduste loomine spordiharrastuseks ning spordiorganisatsioonide roll on inimeste ühendamine, treeningute, võistluste, koolituste ja muu sisulise sporditegevusega seostuva korraldamine lähtudes ühishuvist ja –eesmärkidest.

Läänemaa keskseks spordiorganisatsiooniks on Lääne Maakonna Spordiliit Läänela, mis koordineerib ja korraldab maakonna täiskasvanute sporti. Spordiürituste kalenderplaanis on kajastatud kõik oluline maakonna sporditegevuses. Maakondlikke koolispordi spordiüritusi korraldab Läänemaa Koolispordi Liit. Katmata on osade spordialade noortespordi võistlused.

Sporditöö Läänemaa omavalitsustes on väga erinev, põhiliselt sõltub see antud piirkonna tegijatest. Sporditöötaja ametikoht kohalikes omavalitsustes puudub (va Haapsalu, Taebla). Paljudes omavalitsustes on sporditöö delegeeritud kohalikule spordiklubile.

Spordiklubid

Spordiorganisatsioonidel on sporditegevuse juhtimisel ja korraldamisel suur vastutus, keskne osa peaks olema spordiliidul. Spordiorganisatsioonid peavad oma spordiala organiseerimise ja edendamise ülesannet täitma kooskõlas kõikide õigusaktidega.

Lääne maakonnas on registreeritud 72 spordiorganisatsiooni <https://www.spordiregister.ee/index.php?maakond=4>. Nendest 40 on spordiliit Läänela liikmed. Spordiorganisatsioonides on statistika järgi (Eesti Spordiregister) harrastajaid 2912, sh klubides 2253. Harrastajate naiste arv on 803 ja mehi 1423. Lääne maakonnas harrastatakse 29 spordiala. Kergejõustikuga tegeleb maakonnas 12 (326 harrastajat), korvpalli 10 (213), võrkpalli 9 (207) ja jalgpalli 9 (194) klubi.

Klubidega ei ole kaetud peaaegu kõik regioonid. Vormsis puudub spordiklubi. Paranenud on spordiklubide endi algatus, tõusnud on rahalise toetuse taotlemise oskus.

Läbi tugevate spordiklubide on nii mõnegi spordiala areng läinud tõusuteed.

Spordirajatised

Eesti Spordiregistri alusel on avalikus registris 123 Läänemaa spordiobjekti <https://www.spordiregister.ee/ehitised.php?maakond=4>. Nendest 33 on maakonna orienteerumiskaardid. Järk-järgult toimub ka nende renoveerimine. Tihti jääb aga renoveerimise üldine tempo alla baaside vananemise tempole. Paljud vananenud spordibaasid ei vasta enam kaasaja nõuetele, osadel ehitistel on probleemiks ka spordibaaside kättesaadavus puuetega inimestele.

Viimastel aastatel on tegevus spordirajatiste ehitamise ja renoveerimise vallas olnud üldiselt märkimisväärselt aktiivne.

Viimastel aastatel on valmis saanud või arendatud järgmiseid suuremad objektid:

Kullamaa 3-D viburada (2010)

Läänemaa Spordikooli Universaalhall (2011)

Mõisamäe jooksu- ja rularada (2011)

Risti Jalgpallistaadion (2011)

Lihula staadioni jalgpalli harjutusväljak (2012)

Võistlussport. Treenerid

Maakonna noortesporti kasvulavadeks on põhiliselt Läänemaa Spordikool ja suuremates keskustes spordiklubid. Läänemaa Spordikoolis saab sportliku ettevalmistuse 362 õpilast (kergejõustik 120, jalgpall 63, laskmine 57, vehklemine 48, ujumine 32, korvpall 21, lauatenis 13, maadlus 8), 8 spordialal 17 treeneriga. Läänemaa Spordikooli teenust kasutavad lisaks Haapsalule Ridala (1/5 õpilaste arvust), Taebla, Oru ja Noarootsi vallad. Haapsalu Tennisekooli nimekirjas on 112 õpilast ja 3 treenerit, Haapsalu Purjespordikoolis õpib 10 õpilast 1 treeneri käe all. Haapsalu Noorte Huvikeskuse võimlemiskoolis KIRKE õpib 56 last 1 treeneri käe all.

Läänemaale on kuulsust toonud spordialad vehklemine ja tennis. Kaia Kanepi on 2011. aasta naissportlane. Tugevad tulemused turniirivõitude näol on ette näidata ka 2012. aastal.

Läänemaa noorvehklejad Helen Nelis-Naukase ja Peeter Turnau sen käe all on väga edukalt esinenud Euroopa satelliitturniiridel, juunioride maailmameistrivõistlustel Moskvas, Euroopa meistrivõistlustel Negnanosja MK etappidel.

Eesti meistrivõistlustel on häid tulemusi laskjatel, orienteerujatel, maadlejatel.

Maakonna meistrivõistlusi 2012. aastal on peetud 24 spordialal: vehklemine, kabe, võrk naised, korvpall, saali jalgpall, suusatamine, lauatenis, ujumine, võrk mehed, saalihoki, orienteerumine, bowling, kergejõustik, golf, purjetamine, rannavõrkpall, petank, rattakross,

jalgpall, tennis, jahilaskmine, maadlus, autoralli, laskmine. Karikavõistluseid toetas Läänela ainult võrkpallis. Paljud alad on karikavõistluste läbiviimisest loobunud.

Maakonna spordikalender hõlmab aasta jooksul üle 200 erineva sportliku ürituse toimumist.

EOK treenerite andmekogus on 01.12.2012 seisuga 54 treenerit.

Liikumisharrastus

Kohalike omavalitsuste spordi rahastamise süsteem on praegu suunatud pigem spordiklubide ja treeningrühmade toetamiseks, mille tegevuses osaleb vaid väike protsent elanikkonnast. Selline süsteem ei toeta neid, kes tegelevad liikumisega omal käel ega aita kaasa liikumisharrastuse levikule elanike hulgas.

Nii kohalikud omavalitsused kui kohalikud elanikud hindavad võimalusi liikumisharrastuseks piirkonnas piisavateks, kuid need võimalused tuleks kriitilise pilguga üle vaadata kuna mõiste „liikumisharrastus“ ei pruukigi kõigile üheselt arusaadav olla, vaid pigem mõistetakse selle all ikkagi võistluslikku või hobi korras tehtavat sportimist.

Rahva hulgas läbi viidud internetiküsitluse tulemused näitasid, et peamised põhjused, miks liikumisharrastusega ei tegeleta on ajapuudus, kodused kohustused ja väsimus pärast tööd. Seega on äärmiselt oluline liikumisharrastuseks võimaluste loomisel arvestada nende võimaluste kättesaadavuse ja elukohalähedusega.

Uuringu tulemused (Aivi Koppelmaa, 2009) näitasid, et veerand (25%) vastajates tegeleb liikumisharrastusega keskmiselt kord nädalas, 22% tegeleb 2-3 korda nädalas ja 17% 4 või rohkem korda nädalas. Neid, kes üldse liikumisharrastusega ei tegele, on 13%. Oluliselt rohkem on hakanud liikumisharrastusega tegelema 5% elanikest.

Suvisel ajal on populaarseimateks liikumisharrastusteks jalgrattasõit (57%), käimine (57%) ja ujumine (38%). Talvisel ajal on suure ülekaaluga populaarseim ala käimine (53%), millele järgnevad aeroobika ja võimlemine (19%) ning ujumine (15%).

Peamiseks liikumisharrastusega tegelemise organisatsiooniliseks vormiks on omaette liikumine (28%), millele järgnevad liikumine koos oma pere liikmetega (25%), liikumine sõprade ja tuttavatega omal algatusel (22%) ja treeningrühmas (17%).

Omavalitsused hindavad võimalusi liikumisharrastusega tegelemiseks piisavateks. Pigem nähakse probleemi inimeste huvipuuduses liikumisharrastusega tegeleda.

Koolisport

Lääne maakonnas on 25 üldhariduskooli. Läänemaa Koolisporti Liidu liikmeid nendest on 14, kellest 3 Eesti Spordiregistri andmetel ei tegutse.

Läänemaal on aastaid ühtemoodi toiminud koolispordi süsteem – kalenderplaan, võistlused, rahastamine, juhtimine. Samas tuleb tõdeda aga, et kehaline kasvatus õppeainena ei ole koolides väärtustatud, seda ei peeta samaväärseks teiste õppeainetega.

Koolides on kehalise kasvatus korraldajaiks haritud ja kogemustega kaader. Puudus on palgalisest juhendajatest spordiklubides. Paranenud on koolitus ning laienenud võimalused enesetäienduseks. Treenerite ja ringijuhendajate palgad on madalad.

Finantseerimine

Maakonna kohalikud omavalitsused 2011. aastal (EOK statistika andmetel) eraldasid sporditegevuseks 1 277 338 eurot, sealhulgas 22,36 % investeringuteks, 40,46 % spordirajatiste kulud, 13,41 koolide kulud, 20,07 % spordiklubide kulud ja 3,70 % ürituste kulud. Keskmiselt eraldatakse spordile eelarvest 5,12%. Omavalitsused toetavad sporti keskmiselt 36,48 euroga inimese kohta.

Kultuuriministeeriumi algatusel on lõpetatud Tervisekeskuste programmi edasine rahastus.

Spordiorganisatsioonidel on võimalik olnud toetust saada erinevates üleriigilistest ja kohalikest programmidest – Leader, KOAP, KULKA, Hasart, jm...

Maakondade finantseerimine paranes viimati 2007. aastal, kui seoses spordiinfokeskuste projektiga suurenes riigi toetus 300 000 kroonini. Tänapäevaks on juurdevõetud töötajad enamasti koondatud ning ühe töötajaga maakondade spordiliidud on tööga ülekoormatud.

Maakondade spordiliidud tegutsevad palju projektipõhiselt ning on alarahastatud. Samas on neile tulnud juurde palju uusi funktsioone (koolisport enamikes maakondades, spordiinfokeskused, spordiregister) ja nad vajavad seetõttu kindlamat rahastamist.

Riiklik finantseerimine on Eestis tippspordikeskne: tippsport ei saa küll palju, kuid liikumisharrastuse toetamine on peaaegu olematu, mis tähendab, et tavasport on alarahastatud. Rahva ja eriti noorte kehv tervis on peamine põhjus, miks seista rohkem spordi kui tervist edendava eluvaldkonna eest. Arenenud demokraatliku riigi prioriteet on toetada liikumisharrastust ja tervislikke eluviise. Enam tuleb toetada kehalise aktiivsuse tõstmisega seotud organisatsioone ja spordiüritusi.

Eesti spordisüsteemi aluseks on spordiklubid, kuid pole seadust klubilise tegevuse toetamiseks. Pärast seda, kui ettevõtlus jäi kiratsema, on kõik klubid raskustes. Eesti vajab Taani eeskujul seadust, kus kohalikel omavalitsustel on kohustus toetada spordiklubisid vastavalt tegevusele ja liikmete arvule.

Tuleb propageerida spordirajatiste kasutamise taskukohast hinda, nagu on Põhjamaades. Meil nõutakse uutelt spordiehitistelt kohe äritegevust, neilt ei oodata sotsiaalset rolli inimeste tervise taastootmisel. Omavalitsuste kohus on hoida sporditeenuste hind inimestele taskukohane.

2.3. Spordivaldkonna arengueeldused (tugevused)

- 1) Traditsioonilised spordiüritused (tervise- ja harrastusspordiüritused);
- 2) hästi toimiva hakanud firmade/ettevõtete karikasari;
- 3) mitmekesine ja arenev spordibaaside võrk, suur hulk erinevaid spordirajatisi, võimalus harrastada nii suve kui talialasid;
- 4) enamusel spordialadest on toimiv maakonna meistrivõistluste ja karikavõistluste süsteem;
- 5) tugevad suurte traditsioonidega maailmatasemel spordialad – vehklemine, tennis, jääpurjetamine. Rahvusvahelise taseme sportlased;
- 6) märkimisväärne erinevate alade treenerite arv Eesti Spordiregistris;
- 7) Palivere TTSK järjekindel arendamine;
- 8) palju aktiivseid ja erinevate spordialadega tegelevaid klubisid, kes osalevad Eesti meistrivõistlustel;
- 9) maakondlikul tasandil kindel kord spordiklubide toetamisel, sporditegijate toetamisel;
- 10) spordirajatiste tasuta kasutamise võimalus laste ja noorte sporditegevuse arendamiseks koolitundideks ja spordikooli treeninguteks;
- 11) toimiv spordiliit;
- 12) toimiv Spordiveeb;
- 13) maakondlik spordi arengukava;
- 14) spordikoolide olemasolu – Läänemaa Spordikool, Haapsalu Tennisekool, Haapsalu Purjespordikool, Haapsalu Noorte Huvikeskus;
- 15) spordipreemiad aktivistidele igal aastal KULKAga koostöös;
- 16) rahva teadlikkus liikumisharrastusest on tõusnud;
- 17) noortespordi võistlussüsteem ja kalender (KSL);
- 18) piirkondlikud spordiharrastused ja võimalused

2.4. Spordivaldkonna probleemid ja arenguvajadused (nõrkused)

- 1) Puudub “Spordipärl”;
- 2) spordibaaside ja -rajatiste osaliselt kehv olukord (Lihula, Palivere SH, ...);
- 3) spordiklubide vähene organisatsiooniline võimekus (seaduste tundmine, projektide kirjutamine, klubi tegevuse elushoidmine, ühe tasemega treeninggrupp ...);
- 4) kaugenemine otsustustasandist erinevate programmide osas (INNOVE);
- 5) korrastamata mängu- ja spordiväljakud;
- 6) treenerite vähesus ja olemasolevate loobumine/lahkumine, spordiaktivistide ja eestvedajate vähesus. Teatud spordialad võivad hääbuda seoses selle ala eestvedaja lahkumisega maakonnast või siirdumisega teisele elualale. Tasustamine /motivatsioon/tunnustamine;
- 7) spordialade lõikes on spordibaaside tase ebaühtlane ja olemasolevad baasid on teatud aegadel üle koormatud;
- 8) vähene orienteeritus ja motiveeritus tulemusspordile (olukord on paranenud, kuid mitte piisav);

- 9) tippspordi ürituste vastu vähene huvi;
- 10) spordiringide juhtide /spetsialistide ebapiisav tasustamine. Inimene väsib, entusiasm kaob;
- 11) omavalitsuste soovimatus soodustada noorte sportimist, mis jääb väljapoole koduvalla piire;
- 12) Läänela enda reklaam ürituste korraldajana on liiga tagasihoidlik;
- 13) sporditöö juhid omavalitsustes suures osas tasustamata;
- 14) Läänemaa Koolispordi Liit ja Spordiliit Läänela eraldi eksisteerimine;
- 15) spordiklubide rahastamine liiga projektipõhine. Omavalitsuse rahastamine oma klubidele projektipõhine;
- 16) maakondlik eripära ja sellest tulenev sportimise kättesaadavus.

3. Spordivaldkonna visioon aastaks 2020

Läänemaa on turvaline, spordisõbralik, valikuvõimalusi pakkuv, aktiivne ja hästikorraldatud sporditegevusega maakond.

4. Spordivaldkonna arengu eesmärgid on:

1) kõikidel KOVidel on spordivaldkonna arengukavad/spordi osa arengukavas ning spordi rahastamise põhimõtted;

- spordi arengukava AK valla arengukava osana
- klubiline spordi arendamine – lahendus KOVile
- Spordi rahastamise põhimõtted kõikidele sihtrühmadele, harrastajatele

2) maakonna spordistruktuur on optimeeritud;

- on vaid 1 katusorganisatsioon, mis koordineerib kogu sporti Läänemaal
- spordi rahastamine toimub läbi organisatsiooni, kes saab oma raha riigilt, omavalitsustelt ja liikmemaksudest
- on maakondlik spordikool
- sporditegevuse juhtimine on maakondlikul tasandil
- Spordiliidu juhatuse koosseisu kuuluvad asjatundlikud ja pädevad esindajad erinevatest elu- ja spordivaldkondadest

3) arendatakse sporditegijate koostööd regulaarsete kokkusaamiste ja arutelude kaudu (ümarlauad, teemakoja koosolekud, maakonnas tegutsevad eri tasandid);

- kehalise kasvatuse ainesektsioon tööle (koolitused, arutlused, väljasõidud – 1 kord kvartalis

- kohtumised erinevate ametnikega (EOK; alaliidud)
- koolitused treeneritele, spordihuvilistele (head näited aastatetagusest treenerikoolitusest)
- lasteaia liikumisõpetajate töö koordineerimine
- koostöö riiklike alaliitudega
- kohtunike pidev koolitus

4) toetatakse ja korraldatakse praegusest rohkem laste spordi- ja suvelaagreid;

- iga KOV korraldab /leiab vahendid lastelaagri korraldamiseks (KOVide vaheline koostöö)
- LOVL katab osaliselt Tuksi spordilaagris osalemise valdkonna lastele
- KOVid toetavad laagrite tegemist läbi LOVLi eelarve (väldib tülisid ja tagab raha anonüümsuse)
- Läänela hangib projektipõhist rahastust ja klubid viivad ellu (ideed ja algatused altpoolt)

5) stipendiumi määramisega tunnustatakse ja innustatakse andekamaid noorsportlaseid;

- spordi upitamise kultuuriga ühele tasandile
- KOVid tunnustavad oma spordiinimesi
- Stipendiumifond noorsportlastele LOVLi juurde
- Luua koostöövorm sponsoritega
- Küsida rahastust klubidelt, spordiveteranidelt (ühisfond)

6) spordiliidul on maakonna tasandil kindel, koordineeriv ja juhtiv roll;

- meistrivõistluste ja karikasarjade korraldamise ainuõigus
- koolituskava koostamine distsipliinide kaupa
- suurte spordiobjektide ja sündmuste rahastusvõimaluste otsimine (projektid)
- sporditaristu tasakaalustatud ja läbimõeldud arendamine maakonnas
- esindusfunktsiooni täitmine maakonna spordisündmustel
- spordiliit korraldab koolispordi ja täiskasvanuspordi valdkonda
- promo ja propaganda roll
- koolitused, õppereisid, (motivatsioon)
- mainekujundus

7) Küladesse on rajatud spordi- ja mänguväljakud (elanikkonna vaba aja veetmise mitmekesistamine) külaelu aktiveerimise kaudu parandatakse sportimisvõimalusi; on rohkem rajatud loodus- ja matkaradasid, liikumISRadasid rajatakse ja hooldatakse;

- Aktiivne külaelu on aluseks küladesse rajatavale sporditaristule – rahad läbi projektide
- Volikogudesse aktiivsemad spordiinimesed
- Küla noored on kaasatud kohalikku ellu

- Rohkem vabatahtlikku tööd
- Spordirajatiste maakondlik planeerimine
- Igas KOVis osalise koormusega spordimetoodik (sobiv kehalise kasvatuse õpetajale)
- Iga kogukond otsustab ise oma vajadusi spordirajatiste osas
- Spordiklubide koostöö külaseltsidega

8) spordi osa on tähtsustatud noorsookasvatuses ja noorsookuritegevuse ennetamisel;

- spordi reklaamimine, edulood
- propagandaüritused
- vanemate kaasamine
- oma valdkonna spetsialistide loengud
- koostöö riigiga (maanteeamet, politsei, piirivalve, pääste jne)
- sõjalis-sportlik tegevus (kaitseliit)
- noorteühenduste vahelised võistlused, spordiüritused
- suvised noorte spordipäevad
- suurte perede sportlikud ettevõtmised
- noortekeskuste rahaline toetamine sportliku tegevuse korraldamiseks

9) Palivere liikumisradade arendamine tervisespordi keskuseks on jätkuvalt maakonnas olulise tähtsusega; koostöös toimib liikumisharrastuse süsteemsem arendamine (liikumisradade võrgustik Läänemaal); Lõuna-Läänemaa spordikeskuse arendamine;

- Palivere keskus nr 1
- Lõuna-Läänemaa paremad sportimisvõimalused
- Risti-Piirsalu kergliiklus
- Kergliiklustee Kirbla-Lihula-Tuudi
- Lõuna-Läänemaa spordikeskuse visioon
- Suviste massispordiürituste korraldamine Paliveres
- Tasulised teenused spordikeskustes

10) sportimisvõimaluste kättesaadavuse ja spordielu arengu seadmine on omavalitsuste prioriteetide seas; treenerikutse on väärtustatud: minnakse ühiselt edasi kutse-kvalifikatsiooniga treenerite nõudele;

- klubi on koostööpartner vallale (osutab muud teenust – hooldus jm)
- sport = teised pehmed väärtused
- Sport on KOV arengukavas 1 osa
- Treener saab sama palka, mis õpetaja
- Maakondlikus spordikoolis peavad olema ühed ja õiglased treeningmaksude arvestamise alused

- Treenerite stipendiumid

11) spordivaldkonna suurem omavalitsustepoolne toetamine:

- See punkt mõistlik siduda arengukava punktidega
- Riik taastab KOV rahastuse vähemalt kriisieelsele tasemele
- Soovitus spordifunktsionäridel kandideerida volikogusse
- ½ spordimetoodikut igasse KOVi
- Rohkem Läänela poolset koostööd LOVLga

12) erakapitaliga koostöövormi loomine:

- üritused sponsoritele tänuüritused
- sponsorüritused (PKC sügisjooks, rannarootsi korvpalliliiga jne)
- sponsorite kaasamine erinevatel üritustel
- tegevusplaanide koostamine koos sponsoritega
- sponsorite tunnustamine
- erakapitali rekvisiitide kasutamine
- aasta sponsori statuudi loomine/väljakuulutamine

5. Arengukava tegevuskava

Läänemaa spordi arengukava tegevuskavas on konkreetselt välja toodud planeeritavad tegevused aastate lõikes. (Lisa 1)

6. Koostööpartnerid

Sporditööd maakonnas saab korraldada üksnes erinevate institutsioonide koostöös.

Arengukavalist tegevuste täitmiseks tehakse koostööd järgmiste peamiste koostööpartneritega:

Läänemaa omavalitsused, Läänemaa Omavalitsuste Liit
 Lääne Maavalitsus
 Läänemaa koolid
 Läänemaa Koolispordi Liit
 politsei

ajakirjandus, meedia
noorteorganisatsioonid
MTÜ-d, sihtasutused, seltsingud
poliitikud, erakonnad
spordiorganisatsioonid, spordiklubid
maakonna turvalisuse teemakoda
ettevõtjad, firmad
Läänemaa Arenduskeskus

7. Tulemuste mõõtmine, hindamine ja arengukava läbivaatamise kord

Arengukava tulemuste mõõtmise ja läbivaatamise eest vastutab spordiliit Läänemaa juhatuse, kutsused hindamiseks kokku erinevaid töögrupe.

Arengukava läbivaatamine, tulemuste mõõtmine ja vajalike muudatuste sisseviimine toimub vajadusel igal aastal.

Vastavad muudatusettepanekud kirjutatakse uude arengukavasse sisse ja arengukava esitatakse kinnitamiseks Läänemaa üldkogule ja teadmiseks Läänemaa Maavalitsusele ning Läänemaa Omavalitsuste Liidule.